

Lärarhandledning

Agnes Cecilia - en sällsam historia

Maria Gripe

Ämne:

Svenska, svenska som andraspråk

Årskurs:

Årskurs 7-9

Antal lektioner:

6-10

Om handledningarna:

Till boken *Agnes Cecilia – en sällsam historia* finns förutom denna lärarhandledning en elevhandledning. Elevhandledningen kan eleverna arbeta med på egen hand eller tillsammans med andra. Vill man kan också elevhandledningen vara grund för ett gemensamt klassarbete med boken.

I denna lärarhandledning presenteras kort boken och författaren. Därefter ges förslag på hur *Agnes Cecilia – en sällsam historia* kan introduceras, en plan för gemensam läsning och en avslutande individuell skrivuppgift.

Handledningarna är gjorda av Jenny Edvardsson, www.jennyedvardsson.se.

Förmågor

Svenska 7-9

- ▶ Lässtrategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syften, avsändare och sammanhang.
- ▶ Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg.
- ▶ Att leda ett samtal, formulera och bemöta argument samt sammanfatta huvuddragen i vad som sagts.
- ▶ Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Skönlitteratur som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor. Lyrik, dramatik, sagor och myter.
- ▶ Några skönlitterärt betydelsefulla ungdoms- och vuxenboksförfattare från Sverige, Norden och övriga världen och deras verk, samt de historiska och kulturella sammanhang som verken har tillkommit i.

Svenska som andraspråk 7-9

- ▶ Lässtrategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syften, avsändare och sammanhang.
- ▶ Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg.
- ▶ Att leda ett samtal, formulera och bemöta argument samt sammanfatta huvuddragen i vad som sagts.
- ▶ Skönlitteratur, lyrik, dramatik, sagor och myter från olika tider och skilda delar av världen. Skönlitteratur som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.
- ▶ Några skönlitterärt betydelsefulla författare och deras verk samt de historiska och kulturella sammanhang som verken har tillkommit i.

Boken

Nora är föräldralös och växer upp hos sina släktingar. När familjen flyttar till en gammal lägenhet börjar mystiska saker hända. Klockan går baklänges, en vas faller i golvet och avslöjar en hemlighet, en gammal docka tycks få liv...

Varför sker allt detta? Nora letar efter orsakerna och inser att förklaringen kanske finns närmare henne än hon kunnat gissa.

Författaren

Maria Gripe föddes år 1923. Redan som barn berättade hon sagor men först när hon fick sina egna barn började hon skriva ner sina berättelser. Hennes första bok publicerades år 1954 och sedan dess har det hunnit bli 38 böcker. Maria Gripe har fått flera priser och räknas idag till en av Sveriges största barnboksförfattare.

Inför läsningen

För att förbereda eleverna på läsningen kan du som pedagog få eleverna att bekanta sig med boken och bokens teman.

1. Börja med titeln *Agnes Cecilia – en sällsam historia*.
 - a. Vad betyder ordet sällsam?
 - b. Vad kan en sällsam historia handla om?
2. Undersök omslaget.
 - a. Vad föreställer det?
 - b. Vilka ledtrådar om handlingen får man genom att titta på omslagsbilden?
3. Högläs bokens första stycke: "Det hände bara när Nora var ensam hemma. Hon började höra stegen när familjen hade bott i lägenheten i några veckor. Hon kände att det fanns någon mer i rummet, men när hon vände sig om var det ingen där." (sida 5).
 - a. Vad tror du att boken ska handla om efter att ha hört första stycket?

Under läsningen

Läsningen kan genomföras i klassrummet, som tyst individuell läsning, eller genom högläsning av läraren och/eller eleverna. Den kan också vara en del av en läsläxa som eleverna får läsa hemma under veckan. Då boken lyfter många viktiga och intressanta frågor är det viktigt att stanna upp i texten och prata om läsningen.

En modell som kan passa att använda är Aidan Chambers modell för boksamtal. Den utgår från det som eleverna reagerat på i läsningen. Modellen kan sammanfattas med fem grundfrågor:

- ▶ Vad är det du gillar i/med texten?
- ▶ Vad är det du ogillar i/med texten?
- ▶ Vilka frågetecken har du?
- ▶ Vilka mönster ser du?
- ▶ Vilka kopplingar gör du?

Första frågan handlar om sådant som eleverna tycker om i boken. Andra frågan handlar om sådant som de inte tycker om. Tredje frågan fokuserar på sådant som eleverna inte förstår eller behöver hjälp med att få förtydligat. Det kan vara ett ord i texten eller ett avsnitt som de upplever som svårläst. Mönster handlar om att se sådant som upprepar sig i texten. Det kan vara vissa ord, händelser eller teman (exempelvis utanförskap eller vänskap). Kopplingar kan eleverna göra till sig själva (det här har jag också varit med om ...), till andra texter (denna händelse påminner om den i ...) eller till omvärlden (det finns människor som säger sig kunna se andar). För att stötta eleverna kan man utgå från ett läsprotokoll som eleverna kontinuerligt fyller i (se nedan). Ett digitalt sådant kan enkelt tas fram i exempelvis Google Dokument.

Gillar	Ogillar	Frågetecken	Mönster	Kopplingar

Under och efter läsningen kan eleverna få fundera över frågorna. De skriver ner sina tankar i protokollet. Anteckningarna kan fungera som stöd i efterföljande samtal.

För att alla elever ska komma till tals är det bra att dela in klassen i smågrupper. Eleverna delar med sig av sin läsning med stöd av läsprotokollet. De lyssnar på varandra, ställer följdfrågor och diskuterar det lästa. Dela upp boken i fyra eller fem lässtopp.

Sammanfatta boken

Låt eleverna efter sin läsning få göra en skriftlig sammanfattning. Låt dem skriva cirka 1/4-1/2-sida per fråga.

1. Vad gillade du med boken?
2. Vad gillade du inte med boken?
3. Vad var oklart eller svårt att förstå?
4. Vilka likheter och skillnader kan du se mellan Noras liv och ditt eget?
5. Vilket omdöme vill du ge boken?